

Ikt. sz.: NOB/24/2012.

NOB-14/2012.
(NOB-46/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Nemzeti összetartozás bizottságának**
2012. május 7-én, hétfőn, 11 óra 11 perckor
az Országház földszint 1. számú tanácstermében
megtartott üléséről

* *A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>A határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Balog Zoltán emberi erőforrások miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása</i>	5
<i>Balog Zoltán emberi erőforrások miniszterjelölt tájékoztatója</i>	5
<i>Vélemények és kérdések</i>	10
<i>Válaszadás</i>	17
<i>Szavazás</i>	23
<i>A Szovjetunióba hurcolt magyar politikai rabok és kényszermunkások emléknapijáról szóló határozati javaslat (H/6686. szám)</i>	23
<i>Módosító indítványok megvitatása</i>	24
<i>Egyebek</i>	25

Napirendi javaslat

1. Balog Zoltán emberi erőforrások miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása
2. A Szovjetunióba hurcolt magyar politikai rabok és kényszermunkások emléknapjáról szóló határozati javaslat (H/6686. szám)
(Menczer Erzsébet (Fidesz) képviselő önálló indítványa)
(Módosító javaslat megvitatása)
3. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Potápi Árpád János (Fidesz)**, a bizottság elnöke

Dr. Szili Katalin (független), a bizottság alelnöke

Csóti György (Fidesz)

Ékes Ilona (Fidesz)

Dr. Hoppál Péter (Fidesz)

Kószegi Zoltán (Fidesz)

Kalmár Ferenc András (KDNP)

Dr. Stágel Bence (KDNP)

Szávay István (Jobbik)

Dr. Dorosz Dávid (LMP)

Helyettesítési megbízást adott

Ékes Ilona (Fidesz) megérkezéséig Csóti Györgynek (Fidesz)

Dr. Kovács Ferenc (Fidesz) Potápi Árpád Jánosnak (Fidesz)

Dr. Hoppál Péter (Fidesz) megérkezéséig Kószegi Zoltánnak (Fidesz)

Kalmár Ferenc András (KDNP) megérkezéséig Ékes Ilonának (Fidesz)

Dr. Stágel Bence (KDNP) megérkezéséig Kalmár Ferenc Andrásnak (KDNP)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Balog Zoltán emberi erőforrások miniszterjelölt

Menczer Erzsébet (Fidesz) országgyűlési képviselő

Dr. Gulácsy Imola kabinetfőnök (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)

Megjelent

Halász János államtitkár (Nemzeti Erőforrás Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra 11 perc)

A határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása

POTÁPI ÁRPÁD JÁNOS (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Mindenkit nagy tisztelettel, szeretettel köszöntök a Nemzeti összetartozás bizottsága mai ülésén.

A jegyzőkönyv számára szeretném bejelenteni a helyettesítéseket: Ékes Ilona képviselő asszonyt Csóti György képviselő úr helyettesíti, dr. Hoppál Péter képviselő urat Kószegi Zoltán képviselő úr helyettesíti. Megállapítom, hogy a bizottság határozatképes. Megkérdezem a bizottság tagjait, elfogadják-e a napirendi javaslatot? *(Szavazás. – Mindenki jelez.)* A bizottság egyhangúlag elfogadta a napirendi javaslatot.

Szeretném tájékoztatni a képviselőket, hogy az országgyűlési törvény 59. § (1) bekezdése alapján a miniszterjelölt meghallgatása közvetítésre kerül a zárt láncú audiovizuális rendszerben. Ez eddig nem így volt, ez az első bizottsági ülésünk, amikor ez így történik. Ettől függetlenül természetesen a sajtó bent lesz a bizottsági meghallgatáson.

Balog Zoltán emberi erőforrások miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása

Az első napirendi pont keretében nagy tisztelettel köszöntöm Balog Zoltán államtitkár urat, miniszterjelölt urat, illetve Halász János államtitkár urat. Az első napirendi pontunk Balog Zoltán emberi erőforrás miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása. Szeretném elmondani, hogy a T/6984. számú törvényjavaslat értelmében a Magyar Köztársaság minisztériumainak felsorolásáról szóló 2010. évi XLII. törvény módosításra kerül, és 2012. május 14-én a Nemzeti Erőforrás Minisztériuma helyébe az Emberi Erőforrások Minisztériuma elnevezés lép.

Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Megadom önnek a szót. Parancsoljon!

Balog Zoltán emberi erőforrások miniszterjelölt tájékoztatója

BALOG ZOLTÁN emberi erőforrás miniszterjelölt: Tisztelt Elnök Úr, Alelnök Asszony, Alelnök Úr! Tisztelt Bizottság! Köszönöm a meghívást erre a bizottsági ülésre. Ahogyan a Házbizottság állásfoglalása előírja, most tulajdonképpen a személyes életút bemutatásával kellene kezdenem, de éppen azért, amit az elnök úr az előbb elmondott, hogy változik a minisztérium neve, úgy gondolom, fontosabb, hogy egyáltalán mit is keres az Emberi Erőforrások Minisztériuma ennek a bizottságnak az ülésén. Hadd mondjam el, hogy természetesen, amikor ezt a felkérést a miniszterelnök úrtól megkaptam, akkor nem mondtam rá azonnal igent, hanem alaposan megfontoltam, átgondoltam, van-e értelme egy ilyen hatalmas minisztérium élére állni, át tudom-e hidalni azokat a nehézségeket, amelyek elsősorban a méretből erednek, de azután eszembe jutott az, ami a nemzetpolitikánknak is az egyik vezérlő csillaga, hogy minél többen vagyunk, annál jobb. Tehát végül is úgy gondoltam, ha egy minisztériumban vannak azok a dolgok, amelyek az emberekkel kapcsolatos ügyeket jelentik, akkor abban egy olyan lehetőség van, hogy az előnyöket és a hátrányokat vizsgálva ez akkor mégiscsak az előnyök oldalára húz. Tehát komoly megfontolás után vállaltam ezt a felkérést, és azzal a mondattal kezdeném, amellyel az előző bizottságban is kezdtem, hogy az emberi erőforrás a legnagyobb kincs, amely Magyarországnak, a magyarságnak van, és amikor akár egy ország, akár egy nemzetstratégiai tér fejlődéséről beszélünk, ha figyelembe vesszük ezt a három tényezőt, hogy gazdasági fejlődés nélkül egy ország továbblépésének, virágzásának, boldogulásának lehetősége nem lehetséges, akkor ezek mellé oda kell tennünk azt a másik két tényezőt is, amelyek nélkül nincs felemelkedés; ezt egy kicsit szakmai nyelven úgy szokták mondani, hogy a gazdasági fejlődés mellett a társadalmi tőke fejlődése,

fejlesztése. Én ezt a társadalmi tőkét nevezném emberi erőforrásnak. Tehát, ha ez az emberi erőforrás gyenge lábakon áll, rossz állapotban van, akkor az bizony a gazdaság fejlődésére is kihat. A harmadik pedig a fenntartható fejlődés, a fejlődés fenntarthatóságának a kérdése, és ez legalább ilyen fontos. Ennek a háromnak, a gazdaságnak, a társadalmi tőkének és a fenntarthatóságnak az összhangja az, amely egy ország életét, egy nemzetstratégiai tér életét előreviszi, hiszen a válságok időszakában nagy a kísértés arra, hogy csak a gazdasági növekedés, a gazdasági egyensúly szempontjából tekintsünk az életünkre. Ha ez így lenne, bizony nagyon negatív hatással lenne mind az emberi erőforrás minőségére, mind pedig a fejlődés fenntarthatóságára, viszont, ha erősítjük az emberi erőforrást, akkor a gazdasági élet számára is felhajtóerőt fogunk biztosítani. Ezért miniszterként a legfontosabb feladatommak ennek az emberi erőforrásnak, az emberi értékek megerősítését, ennek a megújítását, a reprodukálását tekintem.

Ha körülnézünk, Magyarország – és persze ebben a bizottságban ennek a kijelentésnek még egy kis bukéja is van – nem rendelkezik különösebben gazdag ásványkincsekkel, nyersanyag-erőforrásokkal, gyarmataink sincsenek, viszont nagyon komoly emberi minőséggel, kreativitással, tehetséggel rendelkezik, tehát számunkra az emberi érték, amely a munkaalapú gazdaság legfontosabb ismérve, a legfontosabb tartóereje, amelynek előtérbe kell kerülnie, ezen belül pedig annak a környezetnek a megerősítésének, amely az embert közösségekben látja. Ennek a közösségnek az egyes számú terepe természetesen a család, ezért a családközpontú emberi erőforrás az, amelynek ezt a minisztériumot össze kell fognia, de ha rögtön egy következő körbe lépünk, akkor az embernek két olyan identitása jelenik meg, amelyek nélkül meggyőződéseim, hitem szerint nincs boldog élet. Az egyik a nemzeti hovatartozás, az embernek az a fajta azonossága, amely egy nagyobb közösség részeként számára biztonságot nyújt, a másik pedig a hitbeli, a vallási kötődés. Éppen ezért javasoltam a miniszterelnök úrnak a felkérés elhangzása után, hogy ezt az eddig is meglehetősen nagy minisztériumot pedig, ha már nem tudjuk szűkíteni, akkor bővítsük, éppen ezért két államtitkárság érkezik még az Emberi Erőforrások Minisztériumába. Az egyik éppen ezzel a lelki erőforrással, a közösségekben lévő erővel foglalkozik, az egyházakkal, a civil kapcsolatokkal és a nemzetiségekkel foglalkozó államtitkárság kerül át ebbe a minisztériumba, a másik pedig szintén egy erőforrás-lehetőség, a Társadalmi Felzárkózásért Felelős Államtitkárság, amit eddig is vezettem. Ha lehet, akkor személyi kérdésekre még nem szívesen válaszolnék, ha egyáltalán lesznek ilyenek, nyilván előbb-utóbb azokra is válaszolni kell, de egyetlenegy személyi döntést mindenképpen meg szeretnék önökkel osztani, ez pedig ennek az államtitkárságnak a vezetése. Én ennek az államtitkárságnak a vezetésére, amely a Társadalmi Felzárkózásért Felelős Államtitkárság – cigányügy, romaügy – felkértem Farkas Flóriánt, az Országos Roma Önkormányzat elnökét, aki nem vállalta el ezt a felkérést, mert úgy gondolta, hogy számára az Országos Roma Önkormányzat vezetése fontosabb, mint ennek az államtitkárságnak a vezetése. Ezek után úgy döntöttem, hogy miniszteri szinten én szeretném továbbra is vezetni ezt az államtitkárságot, kifejezve ezzel ennek a területnek a fontosságát. Ha szabad egy kicsit előreszaladni, éppen néhány héttel ezelőtt, húsvét után Ékes Ilona képviselő asszonnyal együtt jártunk Erdélyben, Marosvásárhelyen, ahol talán az első közös konferenciáját tartottuk Magyarországnak és a határon kívüli közösségeknek, elsősorban a Romániában élő magyar közösségnek, amelyik éppen a romák ügyével foglalkozott. Az a több mint 100 ezer roma, akik ma magyar nyelven beszélnek, egyébként nemcsak Erdélyben, hanem Kárpátalján, a Felvidéken, Szlovákiában, Ukrajnában és Romániában, rájuk úgy tekinteni, mint emberi erőforrásra. Ma még talán egy kicsit nagy fantáziát igényel, de biztos vagyok benne, ha azon az úton haladunk tovább, amilyen úton ez a bizottság is elindult, és ennek a bizottságnak a léte mutatja azt, hogy milyen fontos, hogy mindenkit, aki megszületett, magyar nyelven beszél, lehetőségnek, erőforrásnak tekintsük, és kapcsoljuk be abba a nemzeti együttműködésbe, amely semmiképpen nem állhat meg a

határoknál. Ha arra gondolunk, hogy egyébként ma Romániában, Erdélyben számos magyar anyanyelvi iskola akkor tud megmaradni, ha az egyébként ott élő magyar ajkú cigányok magukat magyarnak vallják, és igénylik a magyar anyanyelvi oktatást, akkor látjuk ezt a lehetőséget, és azt gondolom, úgy tisztességes és méltányos, ha ezekre az emberekre nemcsak azokban a pillanatokban gondolunk, amikor szavazatot jelentenek, amikor javítják a statisztikánkat, hanem akkor is, amikor őket valóban abba a helyzetbe kell hozni, hogy erőforrásként tudjanak működni, ne pedig csak egyszerűen terheljenek bármilyen szociális, oktatási vagy egyéb állami intézményrendszerrel.

Ha szabad ezt a fontos mozzanatot még behozni a képbe, hiszen rengeteget beszélünk a magyarországi és a Kárpát-medencei cigányságról úgy, mint ami alapvetően probléma, és valóban nagyon sok probléma van ebben az ügyben, nagyon ritkán beszélünk erről pozitívumként, ezért éppen ebben a bizottságban szeretném felidézni azt, hogy 1990 márciusában, a „fekete március” idején a Marosvásárhely környéki magyar ajkú cigányok voltak azok, akik Marosvásárhelyen azzal a felkiáltással, hogy „Ne féljetek, magyarok, megjöttek a cigányok!”, megérkeztek a városba, és megakadályozták, hogy a polgárháborús állapotból valóságos polgárháború és pogrom legyen. Ez jelzés arra, hogy a történelmünknek vannak olyan pillanatai, amikor össze tudunk fogni, amikor egymás számára erőforrást jelentünk. Szerintem ezeket a pillanatokot kell erősíteni, ezeket kell előtérbe állítani, miközben nyilván kendőzetlenül beszélünk kell azokról a problémákról is, amelyek ezt az együttélést a hétköznapiakban bizony meg tudják terhelni.

Az emberi erőforrások erősítése, megújítása, reprodukálása az iskolában, a gyógyításban, a szociális ellátórendszerben, a sportban, a lelki közösségekben, a kultúrában, a társadalmi önszerveződésben – a civil kapcsolatokat említettem –, a felzárkózásban és végül a nemzeti dimenzióban, ezek azok a területek, amelyekben, úgy gondolom, a minisztériumnak fontos szerepe, feladata van. A nemzeti dimenzió semmiképpen nem lehet egy ilyen appendix, ha lehet ezt a szót használni, valamilyen olyan függelék, nyúlvány, amely bizony sokszor megkísértette az elmúlt évtizedekben a magyarországi politikát, sőt még Kárpát-medencei méretekben is a magyar politikát. Akkor van értelme nemzetpolitikáról beszélni, ha nem valamilyen külön ügy a nemzeti stratégiában a határainkon túl élő magyarok ügye, hanem minden nemzeti stratégiai pont szerves része, ezért különösen érdemes két vagy három területről beszélni akkor, amikor az önök bizottságában vagyok. Az egyik az, hogy az oktatásban hogyan jelennek meg a nemzetpolitikában a határon túl élő magyarok szempontjai, a második a gyógyításban, amelynek ma már hála Istennek csökkenő súlya van, mint ahogyan eddig volt, a harmadik pedig a civil önszerveződések, a polgári önszerveződések világa, és ehhez kapcsolnám az egyházakkal való együttműködést, kapcsolattartást és természetesen a kultúra területét is. Ha ezeket a területeket nem hatja át egyébként a nemzetstratégiai megközelítés, akkor hiába próbálunk határon kívüli politikát folytatni, az akkor sokkal inkább csak egy szépségflastrom lesz a különböző területeken.

Hogyan érvényesül ebben a minisztériumban ez a prioritás? Erről hadd mondjak néhány szót, mielőtt még a személyes életútra rátérnék. Az oktatás területén a külföldi magyar oktatás fejlesztésére vonatkozó stratégiai alapvetéseket már 2010. második felében elkészítette a tárca. Ennek a középpontjában az egységes Kárpát-medencei oktatási tér kialakítása, valamint a külhoni magyar oktatás minőségi fejlesztésének előtérbe helyezése áll. A lényege ennek a politikának az, hogy a kisebbségi nyelvű magyar értelmiséget ne csak létszámában, hanem minőségében is megtartsuk, ha lehet, növeljük és mozdítsuk elő szellemi fejlődését, és a szomszédos államokban élő magyar kisebbség magyarságtudatának, magyar anyanyelvének, anyanyelvi kultúrájának, kommunikációjának oktatását őrizzük meg mind a köz- és a felsőoktatás fejlesztésében, elsősorban a szülőföldhöz és az anyaországhoz kötődő kapcsolatukban.

A 2012. évi támogatási keret ebben az ügyben körülbelül 1 milliárd forint, még az előző évhez képest is előrelépés van, hiszen 2010-ben 632 millió forinttal indult a külhoni magyar oktatás támogatása, ebben a költségvetésben már a zárolások után is 890 millió forint áll rendelkezésre. Nagyon fontos, hogy ezen az államtitkárságon létezik a Külhoni Magyarok Osztálya, amelyik ezeket a programokat koordinálja, és azt a szakmai segítséget, amely a kisebbségi vegyesbizottságok, a Magyar Állandó Értekezlet vagy éppen a Nemzetpolitikai Tárcaközi Bizottság számára és nyilván az önkormányzatok bizottsága számára is, vagy pedig akár a Szülőföld Alap jogutódja, a Bethlen Gábor Alapkezelő számára szükséges dokumentumokat előkészíti, és rendelkezésre bocsátja.

Talán ehhez a területhez még elmondanám, és általánosságban, úgy gondolom, ez érvényes az összes területre, ahol mi a határon kívüli magyar közösségek megerősítésén fáradozunk, hogy nagyon fontos diplomáciai feladat nemcsak a kisebbségi vegyesbizottságokba, hanem általában az egyenlő finanszírozás elvének a folyamatos szorgalmazása, ha ez még nehézségeket is jelent, hogy természetesen nem kiváltani akarjuk azt a támogatást, amit mi a határokon kívüli magyar oktatásra szánunk, de annak az elvárása, az újra és újra megkövetelése, nyomon követése, hogy egyébként a szülőföldjük, az ország, ahol élnek az ottani magyarjaink, annak a kormánya, állama is tegye hozzá azokat az összegeket, amelyek normatív alapon járnak, akár magánegyetem, akár államilag elismert egyetem, akár más formában a magyar ajkú felsőoktatáshoz. Ez egy nagyon lényeges kérdés, és azt gondolom, ez nemcsak külügyi feladat, hanem a szaktárcák feladata is. Tehát azt tudom ígérni, hogyha a szomszédos országok szakmai minisztériumi vezetésével találkozom, akkor ezt az ügyet mindig szorgalmazni fogom.

Az egészségügyi ellátás területén, talán ma azt lehet mondani, hogy bizonyos területeken könnyebb és egyszerűbb a helyzet, hiszen a szomszédos országok, Románia, Szlovákia európai uniós csatlakozásával egy új elszámolási keret és lehetőség bekerült a határon túli magyarok, a nem magyar állampolgársággal rendelkező magyarok egészségügyi ellátása. Úgy gondolom, itt még van lehetőség a finomításokra, viszont akik nehezebb helyzetbe kerültek, a Kárpátalján, a Délvidéken élők, úgyhogy nagyon fontos, hogy annak az értékelőbizottságnak a munkáját, amelyik most már egy idő óta az ilyen típusú támogatásokat folyósítja, kiváltva a Segítő Jobb Alapítvány tevékenységét, mindenképpen erősítsük, és a szükséges forrásokat biztosítsuk. Ezekben a szakpolitikai ügyekben a nyomon követés mindig egy fontos feladat. Nekem is nehezemre esett végül is megtalálni a határon túli magyarok egészségügyi ellátására szóló fejezeti kezelési előirányzatot, azután rájöttem, azért, mert ez most már nem szerepel, hanem más módon, egyéb egészségpolitikai feladatokra van az a 7 milliárd forintos előirányzat, amely átcsoportosításra került, és ebből állnak rendelkezésre azok az összegek, amelyeket a határon kívüli magyarok egészségügyi ellátására biztosítani tudunk. Azt tudom mondani, hogy jelenleg, az OEP számait is figyelembe véve, még 106 millió forintos szabad keret áll rendelkezésre az OEP-nél a 2011. április 10-ig jelentett ellátások után megállapított térségi térítési díjak szolgáltatók részére történő folyósítására.

Az a terület, amelyről már beszéltem, a kultúra tágabb értelemben vett területe, hiszen a vallás, a hitélet is a kultúra része. Azt gondolom, talán a legfontosabb feladat az, hogy akkor, amikor átalakul Magyarországon, és ebben a mi minisztériumunkon van a fő teher, remélem, a gazdasági, pénzügyi tárca is látja ezt a terhet, tehát amikor a kulturális, az oktatási, az egészségügyi intézményrendszert és a nyugdíjrendszert átalakítjuk, akkor ebben mindig ott legyen a nemzetpolitikai szempont, erre külön oda fogok figyelni. Úgy gondolom, hogy a kultúra átalakuló rendszerében az elkövetkező évek stratégiai feladata mindenképpen az, hogy a felfüggesztett programokat, a kulturális együttműködésekkel újra aktiváljuk. Nyilván át kell gondolnunk a Magyar Művelődési Intézet sorsa kapcsán a szomszédos országokban működő fiókszervezeteket, fiókat, a Nemzeti Levéltár kihelyezett gyűjtő- és kutatóközpontjait milyen módon is tudjuk majd fenntartani. Úgy gondolom, mindezek nem kerülhetnek rosszabb

helyzetbe, mindenképpen jobb helyzetbe kell kerülniük, és az egész intézményrendszer fenntartásának új keretek közé kell kerülnie.

Az egyházakkal való együttműködést hoznám a rövid és szükségszerűen elnagyolt beszámoló végére. Ha van olyan világ, ahol az összetartozás leginkább magától értetődő, azt gondolom, akkor éppen az egyházak világa ez, hiszen történelmileg, hitbelileg és teológiailag is egy egységből nőttek ki ezek az egyházak, úgyhogy én ebből a szempontból nagyon fontosnak tartom, hogy elismerjük az egyházainknak azokat a törekvéseit, amelyek bizony nagyon sokszor előtte járnak a magyarországi politikának. Itt a református egyházak egységesülésére gondolok, különösen a Református Generális Konvent létrejöttére, de a másik nagy történelmi egyházainkra, a Katolikus Egyházra és az Evangélikus Egyházra is ezen a területen.

Ha szabad a végére egy nagyon kis anekdotát megengedni magamnak: pontosan tudják, hogy mi a feladatuk, ezért azt a fajta paternalizmust, hogy majd a kormány megmondja, mit kell tenniük az egyházaknak, elkerülném, nehogy abba a helyzetbe kerüljünk, mint annak idején, amikor – én még átéltem azt az időszakot – a magyarországi egyházak papjait rendszeresen békegyűlésekre kényszerítették. Összegyűjtötték nemcsak a békepapokat, hanem minden papot a Hazafias Népfrontba, és amikor hozzá kellett szólni a békepolitikához, akkor a kollégák nem nagyon voltak erre hajlandóak, végül sikerült egy idős lelkész urat felkérni, hogy szóljon hozzá az ország békepolitikájához. Ő akkor csak annyit mondott: Tisztelt Elvtársak és Urak! A harkályt nem kell kopácsolásra bízni. Ez azt jelenti, hogy a harkálynak az a dolga, hogy kopácsoljon, az egyházaknak az a dolguk, hogy összefogják a közösségeket. Ha kívülről bízgatják őket kopácsolásra, ez inkább egy rossz ízű paternalizmus, mintha mi jobban tudnánk, mi az ő dolguk, tehát én ebben az ügyben, bár az egyházak ügye a követezőkben ehhez a tárcához fog tartozni, mindig megpróbálok visszafogott lenni, már csak az eredeti szakmám okán is. Ha megengedik, még néhány szót szólnék erről a személyes érintettségről ebben az ügyben, a személyes életutamról.

Én Magyarország egyik legszegényebb vidékéről származom, Ózd térségéből. Bár Ózdon születtem, de ott sohasem laktam, hanem azokban a kis falvakban, azt is mondhatnám, hogy Gömörben születtem, és számomra gyerekkoromtól kezdve az az összetartozás, ami bennünket nemzetileg, hitbelileg meghatároz, magától értetődő volt. A felvidéki, egyébként katolikus és református papokkal, hívekkel való összetartozást a kommunizmus éveiben is magától értődően próbáltuk ápolni, és ebből szeretnék kiindulni a jövőben is. E rövid, kis kitérő után: mint betanított esztergályos, a verőcei Református Gimnáziumban való érettségi után a református lelkészi szolgálatot választottam, ehhez igyekeztem megszerezni azokat a pluszjogosítványokat, amelyek talán ebben a minisztériumban nem lesznek haszontalanok. Az egyházi képzések egy fontos törekvése, hogy azokat az emberi problémákat, amelyeknek valóban közük van az ember materiális létéhez, valóban legalább annyira fontosnak tekintsük, mint a lelki ügyeket, ezért minden lelkészjelöltnek kötelessége több hónapot szociális intézményben tölteni. Úgyhogy én gyermekotthonokban dolgoztam, a szellemi fogyatékosok otthonában, és egy egész évet töltöttem el a Püspökszentlászlói Szociális Otthonban, egy idős otthonban, ahol egyébként határon kívülről és határon belülről hivatásuktól megfosztott szerzetesnővéreket, kedvesnővéreket gondoztak, akik nyugdíj után ebben az otthonban gyülekeztek. A lelkészi oklevél mellett 2003-ban mentálhigiénés szakemberi képesítést is szereztem. 1983-tól 1990-ig lelkész voltam, majd utána a Fidesz-frakció parlamenti szakértője voltam 1998-ig. 1998-tól 4 évig a miniszterelnök egyházügyi és személyes főtanácsadója voltam, 1998-tól pedig másfél évig a Köztársasági Elnöki Hivatalban mint társadalompolitikai főosztályvezető dolgoztam. Azóta vezetem a Fidesz pártalapítványát, 2006-tól pedig az Emberi jogi, kisebbségi, civil- és vallásügyi bizottságban dolgoztam, mint elnök, és most már két éve a Társadalmi Felzárkózásért Felelős Államtitkárságot vezetem. Távirati formában talán ennyi elég, hogy jusson lehetőség még a kérdésekre is.

Köszönöm a figyelmet.

Vélemények és kérdések

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm, miniszterjelölt úr.

Megkérdezem az államtitkár urat, kíván-e hozzászólni. (*Halász János nemleges jelzése.*) Nem kíván, köszönöm szépen.

Szeretném megköszönni, hogy tájékoztatójában a nemzetpolitikai szempontokat emelte ki, hiszen a Nemzeti összetartozás bizottsága ülésén vagyunk, és nemzetpolitikai szempontok alapján rangsorolta azokat a feladatokat és célokat, amelyeket a következőkben meg kell valósítani. Az életrajzot nézegetve én is kiemeltem magamnak a Hosszúhetényi Katolikus Szociális Otthont, ahol közel egy évet dolgozott a miniszterjelölt úr, azért is, mert egy katolikus otthonról van szó, és reformátusként dolgozott itt. Azt gondolom, az eddigi tevékenysége is bizonyítja azt, hogy az a párbeszéd, amely az egyházak között is létezik, ön az elmúlt időszakban ezt a párbeszédet elmélyítette. Kitért a Társadalmi Felzárkózásért Felelős Államtitkárság munkájára is. Többször megkérdezték öntől a sajtó részéről, de talán nem árt, ha a bizottság ülésén én is megkérdezem, miért találja jobbnak ezt az elnevezést az államtitkárságra, mint az államtitkárság romaügyi elnevezését.

Nagyon örülök annak, hogy az oktatásra sokkal részletesebben tért ki, hiszen ha a nemzeti identitásról, a nemzetpolitikáról, illetve egyáltalán még a külföldi magyarokról akarunk a következő évtizedekben beszélni, akkor nagyon fontos szerepük van a magyar iskoláknak, egyáltalán a magyar intézményrendszernek a határon kívül is. Szeretném kiemelni azt, hogy már az óvodások is megkapják a támogatásokat. Hogyan látja azt, hogy az oktatási, nevelési célokra fordított támogatás a következő években megmaradhasson? Tudunk-e növelni az összeget, vagy pedig a családokhoz történő eljuttatás rendszerében lesznek-e változások. Itt arra gondolok, hogy esetlegesen olyan rétegek is kapnak támogatást, amelyek esetlegesen nincsenek rászorulva a támogatásra, ugyanakkor pedig, ha másfelé juttatnánk vagy nagyobb összeget juttatnánk az összegekből, akkor lehet, hogy nagyobb hatékonysággal tudnánk ezt a célt szolgálni, amelyre eredetileg ezt 2001-ben megteremtettük.

Az államtitkár úr nem tért ki részletesen a csángók kérdésére, bár gondolati síkon azért ők is benne voltak. Egyrészt az oktatás, másrészt pedig a hitélet kérdésében évszázadok óta próbálja ez a kis magyar népcsoport elérni, hogy magyar nyelven legyenek az istentiszteletek, illetve a misék Csángóföldön. Azt gondolom, ebben az elmúlt közel másfél évtizedben látványos eredményeket sikerült elérni, de ezek csak helyi csaták voltak, amelyeket sorra megnyerünk, de azt gondolom, azt a fő célt, amit magunk elé tűztünk, még mindig nem sikerült elérnünk. Lát-e ön reális lehetőséget arra, hogy a közeljövőben esetlegesen változás lenne, és ez meg tudna valósulni? Röviden ennyit szerettem volna kérdezni.

Megkérdezem, ki szeretne kérdéseket, hozzászólásokat intézni? (*Jelzésre:*) Szávay képviselő úr a szó.

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Tisztelettel köszöntöm én is a miniszterjelölt urat, az államtitkár urakat. Köszönöm szépen a miniszterjelölt úrnak a tartalmas beszámolót, illetve a bemutatkozást. Több kérdésem, megjegyzésem lenne, ezeket megpróbálom röviden összefoglalni.

A minisztérium elnevezését illetően, a magam részéről nem igazán értem, miért van szükség erre, több tíz milliós kiadást fog jelenteni, amit értelmetlennek tartok. Értem a szándékot, amit kifejtett, de nem érzem feltétlenül relevánsnak, hogy erre most tíz milliókat kell az államnak költenie, hogy táblákat, pecsétet, bélyegzőket és egyébeket cserélgessen.

Elsőként azt szeretném megkérdezni az államtitkár úrtól, hogy lényegében azt a feladatot is tovább viszi, amit eddig végzett, de lényegesen nagyobb lehetősége lesz a szociális és oktatási ügyek felügyeletével a társadalmi felzárkóztatást és a cigányság

problémáit segíteni. Azt szeretném kérni az államtitkár úrtól, hogy néhány mondatban szíveskedjen értékelni, ön hogyan látja az eddigi teljesítményét, lehetőségeit, amelyeket ezen a területen sikerült elvégezni? Konkrétan arra gondolok, arra kérem az államtitkár urat, ossza meg velünk, mit tart a felzárkóztatás területén munkája eddigi legnagyobb eredményének és legnagyobb kudarcának az elmúlt két évben.

Én Farkas Flórián kinevezését viccnek tartom, ezt konkrétan nem is kívánom értékelni. Annak nagyon örülök, hogy úgy fogalmazott, hogy a nemzetpolitikának minden területen meg kell jelennie, ezt kifejezetten szeretném üdvözölni, és a magam részéről erre figyelni is fogok a továbbiakban, követni fogom a miniszterjelölt úr ilyen értelmű munkásságát, és biztatom is arra, hogy a nemzetpolitikai szempontok minden területen valóban jelenjenek majd meg.

Az államtitkár úr kiemelte, magam is kulcskérdésnek tartom az oktatást és a felsőoktatást az elcsatolt területeken. A Marosvásárhelyi Orvosi Egyetem körül éppen elég komoly fejlemények vannak. Azt látjuk, hogy Romániában a magyarellenességgel most már nemcsak szavazatokat lehet szerezni, hanem kormányt is lehet buktatni, ráadásul a többi kisebbség támogatásával, hogy egy kicsit paradox legyen a helyzet. Nem kifejezetten ennek a minisztériumnak a feladata, inkább a nemzetpolitikai miniszterelnök-helyettes úré vagy a külügyé, de ezzel kapcsolatban szeretném tudni az ön véleményét, illetve hol látja a személyes mozgásterét ebben a kérdésben, mit kívánnak tenni ez ügyben?

Külön a magyar oktatási programokról beszélt a miniszterjelölt úr. Lehet, hogy én tudom rosszul, de ezzel kapcsolatban szeretnék további tájékoztatást kapni, hogy milyen oktatási programokról beszélt ön, amikor 600 millió forintról volt szó, illetve arról, hogy ez most 1 milliárdra meg lesz emelve? Különböző jogcímenek a különböző minisztériumoknál a mai napig is viszonylag átláthatatlanul történik a határon túli magyar oktatás és felsőoktatás finanszírozása. Jelenleg a felsőoktatás is részben a KIM-ben, részben az ön által vezetendő minisztériumban van. Ezzel kapcsolatban lesz-e változás, át fog-e minden ezzel kapcsolatos feladat önhöz kerülni, vagy ennek a területnek a felügyelete továbbra is megosztott marad-e? Ez lenne az egyik kérdésem.

Az oktatási, nevelési támogatásra az elnök úr rákérdezett, egy kicsit más szempontból az elnök úr azt kérdezte, lesz-e változás, vagy kap-e olyan is támogatást, aki nincs feltétlenül rászorulva. Én alapvetően azt szeretném megkérdezni, hogy magával az egész rendszerrel ön egyetért-e, tekintve azt, hogy ez a családokhoz kerüljön, hiszen számos alkalommal megfogalmazódott, az érintettek részéről már többször jelezték, hogy érdemes lenne ezt a rendszert átgondolni.

Két dologra szeretném az ön figyelmét felhívni, amire egy évvel ezelőtt is felhívtam a figyelmet, de nem igazán foglalkoztak vele, az pedig konkrétan pontosan az ön által említett cigányság helyzete a határokon túl. Főleg a Kelet-Felvidéken, illetve a Délvidéken kritikus a helyzet ezzel kapcsolatban. Délvidéken Martonos, Horgos, Péterréve környékén albán nyelvű koszovói cigányok szorítják ki a magyar iskolából a magyar gyermekeket, illetve nem szorítják ki őket, a magyar szülők elviszik onnan a gyermekeket, mert nem akarják azokkal a gyermekekkel együtt egy iskolába járatni a sajátjaikat. Azt hiszem, nem kell ennek az okát külön ecsetelnem, természetesen csak a 20 ezer forintért mennek oda ezek a gyerekek. Kelet-Felvidéken hasonlóan rossz a helyzet, 50-100 fős csapatokba, elnézést, de úgy is fogalmazhatnék, hogy csordákba verődve, teljesen állatias módon viselkedve, vagy 80-100 fős csapatokban álltak az OTP előtt az ottani cigány családok, és a felvett sokszor 20 ezer forint támogatás – van, aki hat, hét, nyolc gyerek után – azonnal a Tescóban prémiumborok formájában értékesült, és a gyerek másnap is lyukas cipőben ment iskolába. Kívánnak-e ezen valamit változtatni? Továbbra is helyes-e az, hogy mindenhol a szülők kapják a pénzt? Amennyiben igen, akkor ezt lehetne-e valamilyen formában legalább valahogyan ellenőrizni,

hogy tényleg a gyerekre költötték-e? Van-e erre egyáltalán bármilyen elképzelésük, vagy jónak tartják ezt a rendszert, úgy, ahogyan most van?

Végül egy másik kérdés, bár nem ehhez a bizottsághoz tartozik, de nagyon fontos, szeretném öntől megkérdezni. Csütörtökön lesz a tárgyalásom Alföldi igazgató úrral, aki egy évvel ezelőtt becsületsértésért beperelt, mert azt mondtam, hogy szimbóluma és kirakata mindannak a keresztény és magyar gondolatvilágnak, amit az elmúlt 20 év liberális kulturdiktatúrája az országra rákényszerített. Ezért nagyon megsértődött, ezért a mondatomért 1 milliót szeretne kapni. Azt szeretném tudni, hogy Alföldi Róbert meddig marad a Nemzeti Színház élén. Ön egyetért-e azzal, hogy ez az ember még továbbra is ott van? Az ön mellett ülő Halász államtitkár úr annak idején már jó párszor megnyugtatót minket, hogy már nincs túl messze annak az ideje, várjuk meg a következő évadot és a többi. Ezt másfél éve hallhatjuk. Kíván-e ön ebben változást tenni, vagy továbbra is alkalmasnak tartja ezt az embert a Nemzeti Színház vezetésére.

Köszönöm szépen, és elnézést, amiért picit hosszú voltam.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Dorosz képviselő úré a szó.

DR. DOROSZ DÁVID (LMP): Köszönöm a szót, elnök úr.

Köszönöm szépen, miniszterjelölt úr, a tájékoztatót. Előljáróban azt szeretném elmondani, hogy a Lehet Más a Politika részéről nem voltunk optimisták ezzel a sajátos minisztériumi struktúrával, ami itt a 2010. évi kormányváltás után kialakult, és úgy látjuk, ennek azért megvannak a hibái, megvannak a károk, amelyeket okoz. Ennek ellenére gratulálunk a miniszterjelölt úrnak, Pokorni Zoltán kollégájától a mai Népszabadságban nagyon kedves és nagyon optimista szavakat kapott, hogy ön ebben a struktúrában jobban tud érvényesülni, mint az elődje, és valószínűleg jobb eredményeket fog elérni. Ezt a pártom és mindannyiunk nevében is mondom, kívánom, hogy így legyen, hiszen nagyon fontos területek tartoznak önhöz.

Ami a konkrét ügyeket érinti, én is szeretném megkérdezni öntől, hogy a MOGYE ügyéről, hiszen az elmúlt napokban intenzív események történtek ezzel kapcsolatban, mit gondol, miniszterjelölt úr. Milyen közös fellépése lesz a kormányzat egy-egy szereplőjének annak érdekében, hogyha esetleg a román kormány visszagördíti ezeket az eredményeket, amelyeket elért a romániai magyar közösség, ezeket hogyan lehetne megvédeni?

Szintén az oktatás kapcsán szeretném megkérdezni: mit kíván tenni a révkomáromi egyetem leminősítése ellen, ha az valójában elkezd megvalósulni? Az oktatási, nevelési támogatások esetében szeretném kérdezni, mit tud tenni a tárca, illetve személyesen ön annak érdekében, hogy ne fél-, illetve háromnegyedévet csúszzanak ezek a valóban nagyon fontos és a nemzetpolitikai támogatások közül talán az egyik legfontosabb támogatási forma kifizetése. Sajnos, erre az elmúlt években volt precedens, ez nagyon megnehezítette a határon túl élő magyar közösségekben több ezer, tízezer család életét.

Én külön örülök annak, hogy kiemelte a határon túli cigány közösségeket, és remélem, ez a kiemelés a konkrét munkában is meg fog jelenítődni, és a konkrét munkában is lehet majd látni, hogy nagyobb figyelmet fordítunk ezekre a közösségekre.

Azt szeretném kérdezni, hogy a kormányzati együttműködésben a többi szereplővel, a magyar ügyek kapcsán a határon túl élő és érintett többi szereplővel való együttműködésben milyen változtatásokat, illetve milyen konkrét lépéseket tervez, mert azért ebben is látjuk, hogy az elmúlt években akadtak problémák, amiért nem tudta a bal kéz, hogy mit csinál a jobb kéz, illetve fordítva, és voltak összevisszaságok, voltak emiatt konkrét problémák, hibák, késések, csúszások. Szintén szeretném kérdezni, és ez már felmerült az előző hozzászólásban is, hogy a költségvetésben azért nem az átláthatóság 21. századi legmagasabb követelményeinek felel meg az, ahogyan a határon túli magyarok támogatására szánt

összegek szerteszét, különböző fejezetek, alcímek alá vannak bepaszírozva, nem követhetőek, nem láthatóak, hogy ezek évről évre hogyan változnak, és ez nehézséget okoz a parlamenti ellenőrzés, illetve a társadalmi ellenőrzés során is. Ebben milyen konkrét változtatásokat és javaslatokat tud majd letenni? Ezeket milyen úton, módon szeretné majd átpasszírozni a kormányzati döntéshozatalon?

Kérésem lenne, ami talán egy picit globálisabb. Szeretnénk, ha végre ennek a tárcának a kormányon belüli érdekérvényesítő képessége növekedne, és valóban megpróbálna hatásosan a hozzátartozó különböző területekről történő nagyon jelentős, több százmilliárd forintos forráskivonásokra reagálni, illetve ezek ellen a lehető legerősebben fellépni, és megakadályozni, mert láthatjuk, hogy mind az oktatás, mind az egészségügy, mind a szociálpolitika területén a modern Magyarország történetének legnagyobb kivonásai történtek meg, és összességében most költjük ezekre a területekre a legkevesebbet az elmúlt időszakban, és azt gondoljuk, ez a nemzet jövőjének nagyon rosszat fog tenni. Éppen ezért a tárcának sokkal keményebb, sokkal inkább asztalra csapósabb módon kellene a kormányzaton belüli különböző lobbitevékenység során eljárnia. Azt gondoljuk, hogy a társadalmi egyenlőtlenségek csökkentése az, amelynek ennek a tárcának a legfőbb céljának kell lennie, a különböző területeken ez talán az a cél, ami összefogja ennek a tárcának a működését. Látjuk azt, hogy jelen pillanatban Magyarországon a társadalmi egyenlőtlenségek kifejezetten a kormányzati politikának megfelelően növekszenek, és a modern prosperitással rendelkező országok nem ezen az úton indultak el, nem ez a jövő útja, és arra kérem a miniszterjelölt urat, illetve abban reménykedem, hogy ezt a tevékenységet megerősíti, hogy az egyenlőtlenségek csökkentése álljon a tevékenysége fókuszában, és a kormányon belül is erősebben, határozottabban járjon el ezzel kapcsolatban.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kalmár képviselő úré a szó.

KALMÁR FERENC ANDRÁS (KDNP): Köszönöm a szót, tisztelt elnök úr.

Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Nagyon örülök azoknak az elképzeléseknek, amelyeket felvázolt ebben a programban. Ismerve önt, nem lepődtem meg ezen, és úgy is mondhatom, el is várjuk, hogy konkrét és komoly elképzelései legyenek a nemzetpolitikát illetően.

Ami fontos, és amire fel szeretném hívni az ön figyelmét: örvendetes, hogy az oktatás szempontjából nemcsak a határokon belül gondolkodik, hanem a Kárpát-medencei térben is, és a roma kisebbség kérdésében azt, ami az oktatásukat illeti, belegondolja ebbe a témakörbe. Itt szeretném felhívni a figyelmet egy olyan jelenségre, ami egyre inkább előjön, ugyanis nemrégén tárgyaltam Apáca polgármesterével – köztudott, Apáczai Csere János szülőfalujáról van szó –, aki azt mondta nekem, hogy valószínűleg a következőkben a falunak már nem székely magyar ember lesz a polgármestere lesz, hiszen a cigány kisebbség már nem kisebbségben, hanem többségben van. Most ez azt jelenti, miután itt magyar nyelvet beszélő cigány kisebbségről van szó, az oktatásnál nagyon oda kellene figyelni, és a tehetséges roma gyerekeket vagy fiatalokat akár ki kellene választani, és elit oktatásban kellene részesíteni, hiszen előbb-utóbb polgármestereket fognak adni, és olyan oktatásban kell részesíteni őket, hogy képesek legyenek elvezetni közösségeket, hiszen az általános oktatásban résztvevők vagy a szülők nem biztos, hogy olyan mértékben veszik ezt komolyan a gyerekeik számára, hogy ilyen közösségvezetési feladatokat el tudnának látni. Ez volna az egyik megjegyzésem, amelyre jó volna odafigyelni.

A másik pedig a határon túli magyar közösségek egészségügyi ellátását illeti. Még az első Orbán-kormány idejében Mikola miniszter úrtól hallottam egy olyan elgondolást, hogy ne csak a magyar állam vagy a magyarországi alapítványok segítsék az ottaniak egészségügyi ellátását Magyarországon, hanem létre kellene hozni valamilyen alapot, amely lehetővé tenné,

hogy a határon túli magyar közösségek tagjai befizessenek ebbe az alapba, hogy ennek fejében kapjanak itthoni ellátást. Van-e ilyen elgondolás vagy elképzelés?

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ékes Ilona képviselő asszonyé a szó.

ÉKES ILONA (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr.

Köszönöm a miniszterjelölt úr beszámolóját. Látjuk, hogy ez hatalmas terület és rettenetesen nagy munka, amelyhez csak sok erőt, egészséget tudok kívánni, mégis lenne aktuális kérdésem. A hétvégén találkoztam kárpátaljai civil szervezetek képviselőivel, és a magyar oktatásról volt szó. Vannak olyan iskolák, amelyek, mivel megszűnnek, a magyar nyelvű iskolákba a kisgyerekeket 12 kilométerre kellene utaztatni, de ezt a szülők nem vállalják. Tudunk-e nekik segíteni valamit, akár egy mikrobusszal, amellyel el tudják vinni a magyar nyelvű iskolába a gyerekeket, hogy ne vesszenek el a magyar nyelv számára?

A másik. Nagyon súlyos segélykiáltásként mondták el, hogy Aknaszlatinán a bánya beomlása miatt száz családot akarnak 70 kilométerrel messzebb ukrán környezetbe költöztetni. Itt az oktatásukat valószínűleg megint nem lehet majd a továbbiakban magyar anyanyelven biztosítani. Tud-e erre valamilyen segítséget? Hová kellene fordulni? Milyen összefogást lenne jó szorgalmazni, hogy megoldódjanak ezek a problémák?

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Csóti György képviselő úré a szó.

CSÓTI GYÖRGY (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr.

Tisztelt Miniszterjelölt Úr, Államtitkár Urak! Egyrészt előrebecsátom, néhány ismétlésbe kell belemennem, amennyiben az ember ötödikként, hatodikként kér szót. Amikor először hallottam a névváltoztatást, meglepődtem, és nem értettem, hogy erre miért van szükség. Most már értem, sok szempont szól e mellett, például a bővülés és egyéb szempontok is. Számomra viszont a bemutatkozó előadásból az volt a megnyugtató, hogy nemhogy gyengülne, hanem erősödik a minisztérium össznemzeti jellege, a Kárpát-medencei magyar nemzetben való gondolkodás egyértelműen kifejezésre jutott, és nem az a fontos ilyen szempontból, hogy hogyan hívják a minisztériumot, hanem az, hogy hogyan tevékenykedik, és összhangban van-e a határokon átívelő nemzetegyesítés gondolatával a minisztérium tevékenysége.

Nagyon-nagyon melegen üdvözlöm azt a gondolatot, hogy a határokon kívül élő magyar nyelvű cigány közösségekkel a minisztérium kiemelten akar foglalkozni, legalábbis az eddigi tevékenységhez, gyakorlathoz képest kiemelten. Én az 1990. évi márciusi pogrom eseményeit nem tudom érzékenyülés nélkül elmesélni, de nemcsak erről van szó, tisztelt képviselőtársaim. Gondoljunk bele, 92 év után, idegen fennhatóság alatt, a visszacsatolás rövid éveitől eltekintve, a 92 év alatt megtartották a kötődésüket a magyar kultúrához. Ez akkora érték, akkora pozitívum, amit nekünk mindenképpen tudomásul kell vennünk, értékelnünk kell, és tudom, hogy ez nagyon bonyolult, nagyon nehéz tevékenység lesz, hogy külön iskolába járjanak, vagy vegyes iskolába járjanak a magyar gyerekekkel, de ebbe nem akarok belemenni, természetesen tanácsot sem tudok adni, csak azt tudom mondani, hogy ezt meg kell oldani, foglalkozni kell vele, nem szabad elveszni hagyni ezeket az embereket, akik 92 év után is ennyire kötődnek a magyar kultúrához, tenni kell értük, és nagyon nagy örömmel nyugtázom a miniszterjelölt úr ezzel kapcsolatos gondolatait.

Egy szubjektívnek tűnő, de szerintem objektív megállapítással szeretném zárni a hozzászólásomat. Én azt mondom, hogy ez a minisztérium a magyar kormány legfontosabb minisztériuma, az összes többi minisztérium csak kiszolgálja ezt a minisztériumot, hiszen ez

az emberről szól, és minden, ami az emberrel kapcsolatos, az oktatás, az egészségügy, a kultúra és a többi. Lehet, hogy a többi miniszter majd megharagszik, ha hallja ezt a véleményemet, de én ezt nagyon komolyan gondolom, hiszen itt az emberről van szó, és a kormánynak, az egész kormányzati politikának az emberről kell szólnia, hiszen az emberért van, úgyhogy tiszta szívből kívánok a miniszterjelölt úrnak jó munkát és sok sikert ezen a területen.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Hoppál Péter képviselő úr, parancsoljon!

DR. HOPPÁL PÉTER (Fidesz): Köszönöm szépen a szót.

Tisztelt Bizottság! Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Elhangzott, hogy nagyon nehéz feladatra vállalkozik, hiszen egy nagyon jelentős és nagy tárca élére fog kerülni. Ugyanakkor az a szemlélet, amely a feladatok komplexitását tükrözi, mindenképpen előremutató, és azt hiszem, mindenki számára megnyugtatónak kell lennie, hiszen a nemzeti együttműködés és a határon túli magyarság kérései vonatkozásában is komplexitásra van szükség. Tehát a kulturális identitás megőrzése, megerősítése, illetve az oktatásügy, amelyre részletesen is kitért, valamint a szülőföldön való megmaradás eszközrendszerének hatékony bővítése, ahogyan az elhangzott, az ottani országok kormányaival együttműködve, illetve a közösségek erősítése is nagyon fontos komplexitást igényel, úgyhogy ebből a szempontból, azt hiszem, a külügynek éppen a határon túli magyarság identitásának megőrzése céljából a legfontosabb partnere lesz majd ez az új minisztérium.

A kérdésem az, hogy erre vonatkozóan valamiféle államtitkárságok közötti kohéziót tervez-e a miniszterjelölt úr, amely esetleg ennek a bizottságnak is az elmúlt egy-, másfél éves működése kapcsán minta is lehet? Ez a bizottság a határon túli magyar területeket látogatva, az ottani problémákkal találkozva igen komplex problémafelvetésekkel találkozott, ezeket akár a minisztériummal meg is lehetne osztani, és a hatékony együttműködés ilyen módon a parlamentáris és a kormányzati munkában megjelenhet.

A másik kérdésem. Roppant eredményesnek és nem a mi szemüvegünkön keresztül eredményesnek ítélt, hanem éppen a brüsszeli nézőpontból eredményesnek ítélt, a felzárkóztatásért tett kétéves munkája, amelynek tulajdonképpen az egyik nagyon fontos állomása volt a tavalyi uniós elnökség idején elfogadott roma stratégia. Ebből a kérdéskörből meríték, hogy a határon túli együttműködés vonatkozásában lehetségesek-e esetleg olyan felzárkóztatási programok, mondjuk a TÁMOP keretében, amelyek személyre szabottan, családra szabottan, a helyi identitást megőrizve próbálja mindenekelőtt a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket, de a környezetüket is, a családjukat is a szülőföldön való megmaradásban, illetve egy jobb élet irányába való lépésben segíteni és megerősíteni. Vannak-e erre célok és elgondolások? Azt hiszem, ez fontos lehet elsősorban akár a szlovákiai területen élő magyarság és a magyar ajkú cigányság vonatkozásában, illetve a romániai területen élők felé. Ez határon átnyúlva is együttműködési program lehet.

Végül, ahogyan Dorosz Dávid képviselő úr részéről elhangzott, kívánom, hogy a tárca érdekérvényesítése olyan erős legyen, ahogyan ezt az ellenzék is kívánja. Én ebben elég komoly megelőlegezhető garanciákat is látok. Kívánom önnek, hogy ez így legyen. A tárca érdekérvényesítésére a magyar társadalomnak szüksége lesz, és hasonló sikereket kívánok, mint amilyeneket a felzárkóztatás ügyében elért.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kőszegi képviselő úr a szó.

KŐSZEGI ZOLTÁN (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr.

Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Az előttem megszólalókat csak ismételni tudnám, ezért csak egyetlenegy véleményt, a saját véleményemet szeretném elmondani.

Úgy érzem, az eddigi munkássága alapján a vállalása őszinte, nem feltétlenül bátor, de őszinte vállalás, megfontolt vállalás. Én a magam részéről ezt köszönöm, és nagyon sok sikert kívánok. Úgy érzem, minden garancia megvan arra, hogy ezt a széles területet jól tudja majd irányítani, és a kormányon belül pedig az érdekeket jól tudja majd érvényesíteni. Sok sikert és az eddigi munkásságához hasonló eredményeket kívánok.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Dr. Szili Katalin alelnök asszony, parancsoljon!

DR. SZILI KATALIN (független): Köszönöm szépen, elnök úr.

Tisztelt Miniszterjelölt Úr, Államtitkár Urak, Képviselőtársaim, Kedves Vendégek! Nagyon nagy csábítás, miniszterjelölt úr, hogy én magam is azokról kérdezzem önt, ami az elmúlt időszakban a tárcát érintően a közvélemény előtt is leginkább a figyelem középpontjába került, gondolok itt akár az egészségügy átszervezésére, gondolok a kultúra finanszírozására, gondolok itt azokra a kérdésekre, amelyek például a múzeumok jövőjét jelentik. Hangsúlyozom, nagy a csábítás, de most nem erről fogok szólni. Tekintettel a Nemzeti összetartozás bizottsága témaköreire, figyelemmel egyébként az előző kérdésekre is, én kiegészíteni szeretném mindazt, amit képviselőtársaim elmondtak.

Egyrészt számomra az ön felvezetője figyelemre méltó volt, hiszen arról tett tanúbizonyságot, hogy a fenntarthatóságot, a fenntartható fejlődést helyezi a gondolkodásmódja és a minisztérium vezetése gondolkodásmódja középpontjába. Ebből én azt következtetem, hogy alapvetően a társadalompolitikai célok azok, amelyek önöket vezérlik, innentől kezdve a gazdaságpolitikai célok már eszközként jelennek meg. Nyilvánvaló, ez az erőforrások tekintetében is azt jelenti, hogy minden erőforrást, ami az anyagi erőforrásokat jelenti, az emberi erőforrások céljaira fogják hasznosítani. Nyilván itt most azokról, amelyek a környezeti korlátokat jelentik, nem szólnék. Tehát ehhez a szemléletváltáshoz kapcsolódna az első kérdésem. Ez valóban csak a tárca szemléletében fog-e megjelenni, vagy esetlegesen áthatja-e az egész kormányzat szemléletét ez a váltás? Tekintettel arra is, hogy most félidőben veszi át a tárcát, ami azt jelenti, hogy a következő félidőben, a kormányzati két esztendőben ez a szemléletváltás is megtörténik-e?

Természetesen az én kérdésem még arra vonatkozik, ami nem került szóba, hiszen ön említette, hogy a nemzetiségek kérdése is a tárca feladat- és hatáskörébe tartozik, de az elmúlt időszakban – itt most nem az elmúlt két esztendőre gondolok, hanem az azt megelőző időszakra is – képviselőként sokat beszéltünk arról, ami a nemzetiségek parlamenti képviseletének a biztosítását jelenti. A kérdésem arra irányul, hogy a jelenlegi megoldást, amely a választójogi törvényben látható, kielégítőnek tartja-e abból a szempontból, ami a nemzetiségek képviseletét jelenti a jövőben?

A harmadik kérdésem pedig a nemzeti intézmények finanszírozására vonatkozik, hiszen a felvezetőjében a kultúra, az oktatás kérdéskörében tanúbizonyságot, illetőleg ígéretet tett arra, hogy ezek külön a figyelem középpontjába kerülnek. Egyrészt támogatják-e önök is, hogy a nemzeti intézmények ne pályázatok útján, hanem egyfajta normatív támogatásként kapják meg, lett légyen szó távlatosan akár oktatási, akár kulturális intézményekről.

Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Azt kell mondanom, hogy a jelen és a jövő az önök kezében van. Én magam úgy fogom tekinteni ezt a mostani szavazást, hogy arra szavazunk, ami a reményünket fejezi ki arról, hogy a két esztendőben valóban váltás lesz a szemléletben is, illetőleg a végrehajtás területén is. Nyilvánvaló e szerint fogom magam is letenni a magam voksát, azzal együtt, hogy egyetértek azon képviselőtársaimmal, akik úgy tekintik, hogy kellő

súllyal kell megjelenie ennek a minisztériumnak az érdekvényesítésben a kormányzaton belül is.

Egy apró megjegyzést engedjen meg. Sajátságosnak tartottam azt, hogy a Nemzeti összetartozás bizottsága előtt pont arról tárgyalunk, hogy önök a Nemzeti Erőforrás Minisztériumból a „Nemzeti”-t veszik le, de számomra ebben a tartalom lenne inkább a fontosabb, hogy valóban áthassa azt, ami NEFMI-től az EEMI-ig terjedő évet jelenti, tehát inkább a tartalmi politikában kérem azt, hogy jelenítsük meg, amellet, hogy valóban érdemes lenne – de ez nem a mi feladatunk – azokról is szót ejteni, ami számomra az elején még a csábítást jelentette.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Stágel Bence képviselő úré a szó.

DR. STÁGEL BENCE (KDNP): Köszönöm a szót.

Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Egy nagyon fontos szempont itt az új minisztérium indulása kapcsán, hogy a civil szervezetekkel kapcsolatos terület átkerül a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumból ehhez a tárcához, és itt részben a civil szervezeteket is képviselve fogalmaznám meg a kérdéseimet, annál is inkább, hiszen ön is részben a civil szervezetek világából érkezett a közélet színterére, és tudjuk jól, tisztában vagyunk vele, hogy a civil szervezetek fontos tevékenységet végeznek az országban. Tisztában vagyunk azzal is, hogy az elmúlt időszakban ezeknek a civil szervezeteknek az életében nagyon sok változás történt, köszönhetően annak is, hogy a jogi szabályozás is gyökeresen megváltozott, és nem mellékesen pedig a finanszírozásuk kapcsán is komoly változások történtek az elmúlt időszakban.

A kérdésem csupán arra irányul, hogy milyen üzenetet fogalmazna meg ezeknek a civil szervezeteknek? Mennyiben lesz esetleg más az elvárása ezeknek a civil szervezeteknek a működése kapcsán, akár a finanszírozásuk kapcsán? Kiszámítható pályára lehet-e állítani ezt a területet? Tudjuk jól, Magyarországon a civil szervezetek nagyrészt állami forrásokból gazdálkodnak, persze jó lenne, ha ez folyamatosan változna. Ezzel kapcsolatban számíthat-e az új minisztérium részéről is partnerségre, kiszámíthatóságra a civil világ?

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szeretne-e még valaki kérdezni, hozzászólni? *(Nincs jelzés.)*

Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Miután hatalmas minisztériumról van szó, úgy gondolom, a bizottság is sok kérdést tett fel, ezért kérem a válaszadását.

Válaszadás

BALOG ZOLTÁN emberi erőforrások miniszterjelölt: Köszönöm a szót, elnök úr, és köszönöm a kérdéseket, a támogatókat is és a kritikus kérdéseket is. A kettőt egyébként nem tartom ellentmondásnak, mert attól, hogy valaki támogat, még lehet kritikus is, úgyhogy a legjobb tudásom szerint megpróbálok válaszolni. A Püspökszentlászlói Szociális Otthonban rájöttem, hogy a világon nagyon sok különbség létezik, de a kalocsai iskolánövérék és a szatmári iskolánövérék közötti különbség a leglényegesebb különbség, és ez ma határon átívelő probléma, mert a szatmári iskolánövérék Romániában vannak, a kalocsai iskolánövérék pedig Magyarországon. Valóban annak a történelmi tudatnak az újra és újra való prezentálása és a következő generációnak a továbbadása az, ami valamikor összetartozott történelmileg is és jogilag is, az lélekben továbbra is összetartozik, ezt nem szabad feladnunk. Úgy gondolom, ez az egyik legfontosabb feladat. Ha magamnak tennék fel egy kérdést – itt közben arra gondoltam, erről is érdemes lenne beszélni –, az természetesen a Nemzeti

alaptanterv, hogy mit tanítunk meg a következő generációnak. Úgy gondolom, mindannyian emlékszünk 2004. december 5-én arra a sokkélményre, amikor rájöttünk, mi, akik úgy gondoltuk, a világ legtermészetesebb dolga az, hogy összetartozunk, és amit egymásnak adni tudunk, például az állampolgárságot, azt megadjuk. De kiderült, hogy Magyarország lakosságának jelentős része ezt vagy nem így gondolja, vagy nem is tudja, hogy esetleg így is gondolhatná, mert olyan típusú érdektelenség vagy idegenség volt ebben az ügyben. A nemzeti összetartozás egy olyan dolog, amit ha az iskolákban, az egyházi közösségeinkben, a civil világban nem éljük át újra meg újra, nem adjuk át a következő nemzedéknek, akkor az el tud szívárogni, mert ez nem egy olyan adottság, amit viszünk magunkkal a történelemben, tehát ebből a szempontból nagyon fontos a történeti megközelítés és az, hogy mit tanulnak a magyarországi magyar gyerekek a magyarországi iskolákban. Ez legalább olyan fontos, mint az, hogy egyébként mit tanulnak a magyar gyerekek a határon kívüli közösségekben, akár az iskolákban vagy akár azokon kívül.

Ha szabad erre egy példát mondanom, és Marosvásárhely itt többször szóba került. Éppen azokban a napokban jártam ott, én voltam a magyar kormány képviselője a március 15-ei ünnepeken, amikor az orvosi egyetem, a magyar kar ügye miatt ott növekedni kezdett egy nagyon súlyos konfliktus. A fiatalok egy gyönyörű szép március 15-ét szerveztek, Pilvax Kávéházzal, alternatív történelem órával, és emlékszem arra a kisgyerekre, aki a marosvásárhelyi várban az édesanyja felé futott, és azt mondta, hogy a magyarok harcáról hallottam. Látszott, hogy 8 éves korában életében először hallott arról, hogy a magyarok harcoltak, ha nem is győztek mindig, de legalább harcoltak. Tehát úgy gondolom, hogy ennek a tudásnak az átadása az iskolarendszer egy nagyon lényeges vonatkozása.

Amit az elnök úr kérdezett, az nem feltétlenül ennek a bizottságnak a témája, de miután ez a szívügyem, mindenképpen szeretnék róla beszélni, hogy romaügy, cigányügy vagy társadalmi felzárkózás. Az a sajátossága a romaügynek Magyarországon, hogy Magyarországon nemcsak a cigányok szegények, nemcsak a cigányok élnek olyan kilátástalan szegénységben, hanem bizony a nem cigány magyar lakosság jelentős része is, ahonnan állami segítség nélkül soha nem fognak tudni kitörni. Tehát ha kizárólag cigányügyről beszélünk, ha kizárólag etnikai alapon beszélünk a felzárkóztatásról, akkor ezeket az embereket kizárjuk ebből, miközben annak is van jogosultsága, hogy a szegénység speciálisan roma vonatkozásairól beszéljünk, mert a romák szegénységének bizony sok vonatkozásban más az arca, más a megjelenése, más a szociokulturális megnyilvánulása, mint mondjuk a nem roma magyaroké. Nyilván erről is kell beszélni, éppen ezért adott esetben más módszerek, más típusú programok kellenek ehhez a felzárkózáshoz. Tehát ebben az ügyben az is-is állapotban vagyunk, mégis fontosnak tartottuk. A kormányon belül a miniszterelnök úr el szokta mondani, nagy vita volt erről, hogyan is nevezzük az államtitkárságot. Továbbra is örülök annak, hogy ez az ügy így alakult, és annyi etnikai elem van benne, amennyire feltétlenül szükség van, de egyébként az egész magyar társadalom ügyeként kezeljük ezt a dolgot.

A pénzügyi kérdéseket illetően többen tettek fel ilyeneket. Ha megengedik, erre nagyon konkrétan nem válaszolnék, egyrészt azért ez mégiscsak a gazdasági helyzet függvénye, hogy ki szolgál itt kit, ez egy súlyos kérdés. Azt hiszem, a pénzügyi támogatások folyósítása a demokráciaközpontokon keresztül egy olyan épülő rendszer, amelynek a hatékonyságán valóban javítani kell, ezzel teljes mértékben egyetértek, de ha a saját szerepemet, mint miniszterét mégis definiálni akarom ebben az ügyben, úgy vagyok vele, és már a társadalmi felzárkózás ügyében is úgy voltam vele, hogy nem gondolom azt, hogy mindenhez jobban értek, mint más, csak azért, mert én vagyok a miniszter. Szerintem a kormányon belüli együttműködésben fontos, hogy akik ehhez valóban értenek, és ahol ennek szakpolitikailag is helye van, ők legyenek offenzívek ebben az ügyben, övék legyen a kezdeményezés. Nyilván önöknek is a legfontosabb kapcsolatuk a Nemzetpolitikai tárcaközi

bizottsággal és ezzel a helyettes államtitkársággal van a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumon belül. Ott nagyon komoly programok vannak, és ott folyik a stratégiai változtatás vagy adott esetben a konkrét változtatás is, ezt tehát én rájuk bízom.

Egyetértek a csángókkal kapcsolatos felvetéssel, valóban nagyon lényeges, amit az elnök úr mondott ebben az ügyben, de a kezdeményező szerepet ott is nekik engedném át. Talán az, amit mi pluszban hozzá tudunk tenni, a mindenkori egyházi diplomácia erősítése, tehát pontosan a pasztoráció kérdésében mégiscsak a Szentszéknek vannak itt olyan jogosítványai, amelyeket akár erősebben is igénybe vehetnek, és ebben a kapcsolatrendszerben, az egyházközi kapcsolatokban ezt az ügyet lehet erősíteni.

Szávay képviselő úr kérdéseire rátérve. A névváltoztatás nem kerül több tíz millió forintba, ez valóban felesleges pénzkidobás lenne. Öt darab táblát kell kicserélni az öt államtitkárságon, illetve kettőt amúgy is ki kellene cserélni, mert az érkező államtitkárságok tábláit is ki kell cserélni, tehát mondjuk ez hét tábla. Ma, az informatika világában ezek a dolgok nem levélpapírok és nem borítékok kérdése elsősorban, hanem a szerveren való állítás, és ezt meg fogják tenni ebben az ügyben. Én azt kértem a minisztérium apparátusától, miután ez valóban egy szimbolikus üzenet, és semmiképpen nem jelenti azt, hogy a nemzeti ügyek kevésbé lennének fontosak, ezért ezt olyan fokozatosan tegyék, hogy azok a beszerzések, amelyek az előző névvel indultak el – névjegyek, borítékok, levélpapírok –, azokat használjuk, és ha elfogytak, az új megrendelés már az új név alatt megy tovább. Tehát úgy gondolom, nem kényszerítjük felesleges kiadásra a költségvetést.

A roma ügyben vagy a cigányügyben, amit kérdezett tőlem, azért hadd utasítsam vissza azt, amit Farkas Flóriánnal kapcsolatosan mondott, ugyanis értem a gondolatot, ami mögötte van, és ami elhangzott egyébként a képviselő uraktól, de amíg nem sikerül a magyarországi cigányság részéről egy olyan vezető réteget helyzetbe hozni, hogy valóban a sajátjaikat képviselik, úgy, hogy képesek együttműködni a többséggel, addig vesztés a játszma. Tehát addig, ameddig kívülről próbálunk belepiszkálni ebbe a világba, nem tudunk komoly eredményeket elérni, ha az elitjükben lesz együttműködési készség, lesz szakmai felkészültség, és vállalják is a felelősséget azért, hogy ők is részt vesznek abban, ami rájuk vonatkozik, hiszen az ilyen típusú aktiválás a legfontosabb. Tehát ez az akár szimbolikusnak is nevezhető felkérés Farkas Flórián irányában ezt a célt szolgálta.

Rákérdezett a sikerre és a kudarcra. Én soha nem beszéltem erről az ügyről történelmi dimenzióban. Azt gondolom, itt azután a szerénység igencsak ajánlott, nekem is, önöknek is, mindannyiunknak, végül is 500 év van mögöttünk az együttélésben, de erre eddig azért olyan nagyon büszkék nem lehetünk, amióta Magyarországon cigány emberek, roma polgárok élnek. Mégis azt mondanám, ezt az ügyet úgy tettük európai üggyé, hogy a nemzetállamokat, a tagállamokat rákényszerítettük arra, hogy mindenki nézzen szembe a saját problémáival. Brüsszelben nyilvánvalóvá tettük, hogy ez nem megy, hogy egyébként részben az elmúlt 40 év – a kommunizmus idejére gondolok –, részben az elmúlt 20 év következményeképpen, amelyben Brüsszel mindenképpen komoly szerepet játszott, nekünk itt van egy hatalmas problémahalmaz, és akkor közlik velünk, ez szociálpolitika, oldjátok meg, mert egyébként a szociálpolitika belügy, mindenki oldja meg úgy, ahogyan tudja. Még be tudnék számolni azokról a tárgyalásokról, amelyek igencsak arról szóltak, hogy akkor inkább ezt hagyjuk, és nem kis tagállamok részéről, hanem komoly befolyással rendelkező tagállamok nem akartak ebbe az ügybe belemenni. Ha egy kicsit ironikus lehetnék, ez most már egyfajta nekrológ is részemről, hála Sárközy elnök úrnak, ez nem valósulhatott meg, mert olyan európai botrány lett abból a francia ügyből, hogy ettől kezdve lépni kellett, tehát a negatív szenzációk is tudnak pozitívan segíteni ebben az ügyben, ennek volt köszönhető, hogy egy európai stratégiát kellett megalkotni, amire mindenki megalkotja a sajátját. Ha megnézi azt a kiadványt – interneten is elérhető –, amelyet elkészítettünk ebben az ügyben, először van olyan stratégia Magyarországon ebbe az ügyben, amely mellett akcióterv van, és az akcióterv

arról szól, hogy konkrét forrásokat nevezünk meg, konkrét határidőket nevezünk meg, konkrét felelősöket nevezünk meg, akiket számon lehet kérni. Én kérem is önöket, hogy ezt az akciótervet ilyen módon keressék, és amikor úgy gondolják, hogy ettől eltértünk, lesz rá lehetőségük, akkor ezt mindenképpen tegyék szóvá, mert fontos, hogy tárgyszerűen beszéljünk erről a dologról.

Ha szabad, a sikerekről: mégiscsak elindítottunk nagyon fontos európai uniós programokat ebben az ügyben, ahol egyébként nem feltétlenül arról van szó, hogy a szegények, a romák, a nem romák kezébe pénzt adunk, hanem arról van szó, hogy azt a humán és szervezési potenciált, kultúrát, amellyel Magyarországon egyébként rendelkeznek azok, akik ezzel az üggyel foglalkoznak, őket készítjük fel, és hozzuk helyzetbe, hogy a feladatukat jobban el tudják látni. A kudarc, amit önök is említettek, egyértelműen a lassúság, tehát ez a programjaink ügyében a legnagyobb ellenség. A kormányzati ciklus négy éve rövid, a közigazgatás pedig mindig hosszú távon gondolkodik, és bizony, ebből súlyos gondok támadnak, el kell ismernem, és ez nemcsak a határon túli ösztöndíjak, támogatások ügyében van így, ezt az elnök úr is szóvá tette és mások is. Valóban úgy van, hogy kétszer ad, aki gyorsan ad, az a pénz, ami késve érkezik, fele annyit ér. Sajnos, részben az átalakítások miatt, részben pedig a bürokrácia lassúsága miatt ezek az ügyek sem mennek olyan gyorsan előre. Ha arra gondolok, hogy azok az ösztöndíjak, amelyeket egyébként nagyon határozottan átállítottunk a teljesítményrendszerre, hogy az kap pénzt, az kap ösztöndíjat az iskolában ma Magyarországon, akár roma, akár nem roma magyar gyerekről van szó, aki javít a teljesítményén, ezt augusztusban meghirdettük, de ha ezt féléves változás kíséri, és fél évig nem kapják meg az ösztöndíjat, akkor hogyan tudom megmutatni, hogy az a helyzet, hogy az elmúlt fél évben jobban tanultál, azért több pénzt kapsz, vagy az elmúlt fél évben rosszabbul tanultál, ezért egyáltalán nem kapsz pénzt, vagy kevesebb pénzt kapsz. Hogyan tudom ezt érzékeltetni, ha egyébként egy összegben odaadjuk a pénzt? A végén már kínunkban nem tudtuk ezt a rendszert működtetni. Ez például egy olyan dolog, ami kudarc marad, ha nem változtatunk rajta.

Az 1 milliárd forinttal kapcsolatban itt vannak azok a statisztikák, amelyeket szívesen rendelkezésre bocsátok. A 890 millió forintot megtalálja a költségvetésben fejezeti kezelésű előirányzatként az oktatást érintő kiadásoknál, és amikre még gondoltam, azok a határon túli felsőoktatási ösztöndíjak, amelyekben részesülnek a hallgatók. A határon túli magyar hallgatók és oktatók ösztöndíjazása tekintetében ez körülbelül 100 milliós összeggel nőtt a 2010. évihez képest, és vannak a határon túli felsőoktatási támogatások, akár úgy, hogy a kihelyezett magyar képzéseket támogatjuk, és határon túlra megy a pénz, még akkor is, hogyha adott esetben belső forrásból van. Itt talán a legfontosabb a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola működési költségeire fordítandó támogatás, erre van egy olyan kimutatás, amelyet szívesen rendelkezésre bocsátok.

A hatékonyság növelése, a szülők kapják a pénzt. Én másodszorra nyilatkoznék, először beszéljen az a Nemzetpolitikai Államtitkárság, amelynek a napi szintű folyósítással kapcsolatban tapasztalatai vannak, nézzük meg ezeket, azután szerintem érdemes erre a kérdésre válaszolni.

Az elején is említettem, tervezek a minisztériumban lényeges személyi változásokat, strukturális átalakítást is, de erről még nem tudok beszélni ebben a körben, egy kis türelmet kérek, ha már eddig türelmesek vagy türelmetlenek voltak, akkor továbbra is legyenek azok, és érdeklődéssel várjuk az Alföldi úrral folytatott per ítéletét.

Dorosz Dávid képviselő úrnak talán már válaszoltam, illetve szóba hoztam a magyar orvosi kar ügyét Marosvásárhelyen. A kormányzaton belül ezzel kapcsolatban egyeztetés van, úgy gondolom, ha ebben az ügyben engedünk, akkor egy olyan falat törnek át, amelynek következményei lesznek, és nemcsak Marosvásárhelyen, hanem mindenütt másutt is. Tehát ez mégiscsak méltánytalan dolog, hogy egy saját maguk által kötelezően hozott határozatot

először is nem hajtanak végre, majd pedig végrehajtás nélkül megváltoztatják. Ami jár, az jár, ezt tudom mondani ebben az ügyben. Azért a felelős kormányzati magatartás mégiscsak az, hogy természetesen azt a fajta stratégiai szövetséget, ami nekünk az Európai Unió belül is és a szomszédsági kapcsolatokban is fontos, ennek az érdekeit és a nemzetpolitikát úgy kell egymással egyensúlyba, harmóniába hozni, bár harmónia itt valószínűleg nem lehetséges, tehát úgy kell feszültségben tartani, hogy az a politika, amely az elmúlt 20 évben sajnos gyakran jellemző volt, hogy elveszítünk mondjuk tízes nagyságrendet, ebből visszanyerünk hetet, három meg elveszett, és ezt győzelemként ünnepeljük, ez nyilván rossz hozzáállás ebben az ügyben.

A kifizetések csúszásáról már beszéltem, ön hozta ezt szóba. Alapvetően úgy gondolom, hogy van a kormánynak egy olyan szerve, a Nemzetpolitikai tárcaközi bizottság, ahol ezek a kormányzati ügyek koordinálódnak, mi magunk is oda visszük be akár roma ügyben, akár más ügyben ezeket a feladatokat. Ha a működéssel kapcsolatban vannak gondjaik, szívesen továbbítom a kormányzat felé, de ezt tartom a koordináció legjobb helyének, a koordinációt nem tekintem a saját feladatomnak, a tárcán belül mindenképpen.

Amikor arról volt szó, ahogyan az alelnök asszony is jelezte, hogy egyébként azok a területek hogyan állnak forrás és átalakítás szempontjából, amelyek ehhez a minisztériumhoz tartoznak, és a nemzetpolitikától függetlenül nagyon fontosak az állampolgárok közérzete szempontjából. Erről nyilván keveset beszéltem, mert nem erre a bizottságra tartozónak éreztem, de meg kell mondanom, azt a megközelítést, hogy ezt kizárólag a forráskivonás vagy a forrásbővülés szempontjából tekintjük vagy pedig a tárcák lobbierdekei szempontjából, még ha erre képviselőtársaim vagy elnöktársaim a Fidesz elnökségében bíztatnak is, én azért nem szeretném lobbiharcként felfogni a kormányzást, eddig sem így fogtam fel, és hadd mondjam azt, hogy nem jártam ezzel annyira rosszul. Tehát az a kormányzás, amelyik arról szól, hogy a különböző szakmai lobbik, gazdasági lobbik vagy egyéb lobbik bemennek, és megpróbálják a költségvetést úgy cincálni, hogy kinek jut több pénz, az kudarcra van ítélve. Szerintem a feladat felől kell megközelíteni a dolgot, és bízom benne, hogy az az átalakítás, amit egyébként semmilyen kormány nem spórolhatott volna meg, adja Isten, kerüljenek olyan helyzetbe, hogy önök fognak kormányozni, akkor meg fogják látni azt, hogy egy csomó dolgot nem fognak visszarendezni, hiába ígéretik adott esetben ezt, mert egyszerűen ésszerűek és szükségszerűek voltak, és ez a kormány ebben nagy kockázatot vállalt. Tehát azok a nagy rendszerek, amelyek 2010-re eljutottak a működőképességük határára a másik oldalon, mert működésképtelen volt a helyi állam, a központi állam, a közigazgatás, ez egy fenntarthatatlan rendszer volt, még adósságból sem lehetett finanszírozni ezt a rendszert. Ennek az átalakítása egyszerűen szükségszerű volt, amit senki nem tudott volna megspórolni. Az, hogy ez hogyan történik, egy másik kérdés, és ami kijön belőle, az jobb lesz-e majd, mint ami eredetileg volt, az nyilván egy nagy kérdés, csak pontosan ez az a világ, amelyben a minisztériumunkban működik az oktatás kérdése, a humánpolitika kérdése, a szociálpolitika kérdése, ahol az eredmény azért nem fél éven belül vagy egy éven belül jelentkezik. Kodály Zoltánnak van ez a szép, kesernyés példája: ha valaki zongorázni tanul, és a kisujjával megtanul egy billentyűt rosszul leütni, akkor nyolcszoros energia kell ahhoz, hogy azután ezt jól megtanulja. Tehát a dolgot elég gyorsan el lehet rontani, de egy újat építeni belőle sokkal lassabb folyamat. Úgy gondolom, itt az eredményeket ezzel a visszafogottsággal kell várni.

Kalmár képviselő úr említette, valóban nagyon fontos, hogy a roma, cigány elit Kárpát-medencei méretekből legyen képes a saját ügyeinek intézésére és a sajátjainak olyan típusú képviseletére, ebben együttműködés van. Talán az eredmények között mindenképpen szóba hoznám a Keresztény Roma Szakkollégiumi Hálózatot, amelyet tavalyelőtt szeptember 1-jén elindítottunk Magyarországon, ebbe várjuk a határon kívüli roma származású magyar diákokat Nyíregyházán, Miskolcon, Budapesten, Debrecenben, és indítani

szeretnénk Pécsen is Szegeden is ebben a szakkollégiumi hálózatban újabb szakkollégiumokat.

Ékes képviselő asszonynak konkrét válaszom van a kárpátaljai ügygel kapcsolatban. Számos pályázati lehetőség van iskolabuszok vásárlására. Közvetlenül a minisztériumi munkatársaim segítenek, akár az OFA-hoz, az Országos Foglalkoztatási Alaphoz lehet pályázni ebben az ügyben, vagy pedig jó gyakorlat van már erre, a Vajdaságban már sikeresen működtetnek ilyen iskolabuszrendszert a Bethlen Gábor Alap támogatásával, tehát úgy gondolom, ebben az ügyben előre lehet lépni.

Csóti György felszólalására hadd mondjam azt, hogy valóban nagyon fontos az össznemzeti szemlélet és ennek az erősítése. Szili képviselő asszonynak elmondanám, hogy a „Nemzeti” szóval az a probléma, mint a keresztény szóval, ugyanis ha minden keresztény, akkor semmi sem az a végén, ha minden nemzeti, akkor a végén semmi nem lesz nemzeti. Én bízom benne, hogy ebben valamilyen plusz jelenik meg a minisztérium nevében is, hogy az emberi erőforrásra koncentrál, de valóban úgy van, ahogyan Csóti György is elmondta, hogyha ezekben az ügyekben nem tudjuk bevonni a magyar ajkú cigányságot, akkor abból súlyos gondjaink lehetnek. Hadd mondjam el, hogy ennek a konferenciának, amely azon túl, hogy Marosvásárhelyen volt, ha volt benne valami innováció, az az volt, hogy olyan emberek találkoztak ott a mi segítségünkkel, akik abban az országban egyébként nem találkoznának, pedig lehet, hogy ráadásul mindegyikük még magyarul is beszél, még ha az egyikük törve is beszél a magyart. Tehát van a román kormány Roma Ügynöksége, amelyik iszonyatos mennyiségű pénzek felett diszponál, és egyébként ezekben a kis magyar világokban ilyen amatőr módszerekkel csodálatos önfeláldozással foglalkozunk a cigánysággal és a szegény gyerekekkel, egyébként a román ajkú szegény gyerekekkel is. Azt gondolom, Bőjte Csabát, Gergely Istvánt vagy Fülöp Dénesné, Ila asszonyt nem kell itt említenem, mert mindenki ismeri itt a munkájukat, miközben hihetetlenül alulfinanszírozottak. Ők előbb nem pénzt kértek, hanem dolgoztak, és most kellene ebben pénz, miközben egyébként Romániának egy éve van még arra, hogy a 7 éves időszakból lehívja a pénzeket, de a szociális felzárkóztatásra szánt pénzeknek csak a 10 százalékát használták fel. Ez olyan elképesztő ellentmondás, ami azért az ottani magyar politikai elitnek is a kritikája, ha szabad így megfogalmaznom, mert miért nem figyelnek oda, ezek a pénzek járnak annak az országnak, és ezek nagyságrendileg nagyobbak, mint amelyek Magyarországnak járnak. És miért nem adjuk át a know how-t mi is, meg egyébként a román rendszerben dolgozó magyar ajkú aktivisták, akik ebben egyébként profik, és nemzetközi, európai, brüsszeli szinten őket tartják a nagy roma szakértőnek, és kiderül, hogy egyébként magyar származásúak, csak éppen a magyar világban nem hasznosul az, amit tesznek. Ebből a szempontból ez egy nagyon fontos felhívás.

Annak is örülök, hogy a legfontosabbnak tartja ezt a minisztériumot, de azért a NGM szerepét nem becsülném alá, de természetesen mi igyekszünk.

Az európai uniós programokban Hoppál képviselő úr kérdésére azt mondanám, hogy valóban elindultak az ilyen családcentrikus programjaink, csak a családcentrikus programokhoz elsősorban nem is pénz kell, hanem emberek, akik mentalitást, viselkedéskultúrát, hozzáállást közvetítenek, úgyhogy az európai uniós programok átalakításában azért mégiscsak jelentős előrelépés volt.

Az alelnök asszony konkrétabb kérdéseire. Az nagyon lényeges dolog, hogy a szemléletváltásnál előtérbe kerüljön a humán erőforrás és a fenntartható fejlődés, de az nyilvánvaló, hogy jelenleg a kormánynak még gúzsba kötve kell táncolnia, ez a költségvetés gúzsza, amibe bele vagyunk kötve, tehát ez egy kicsit nehezíti azt, hogy a középtávú és a hosszabb távú célokra is gondoljunk. De szívesen látom a többi bizottság ülésén, holnap az egészségügyről beszélünk, az oktatásról, a kultúráról beszélünk, ott megpróbálom elmondani, hogyan is néz ki költségvetési szempontból ezeknek a tárcáknak a helyzete.

A nemzetiségi törvény módosításánál azt hiszem, érdemes jólesően nyugtázni, mégiscsak egy húszéves adósságot törlesztünk azzal, hogy lesz a magyarországi nemzetiségeknek képviselőjük a Magyar Országgyűlésben, ahogyan a választási törvény ezt lehetővé teszi. Egyébként ezen a választáson mindenki részt tud venni, aki magát nemzetiséginek tartja, és minden nemzetiség részt tud majd venni a parlament munkájában, azok is, amelyeknek esélyük sincs arra, hogy egy minimális szavazatszámot összehozzanak, hiszen a szószóló rendszeren keresztül jelen lesznek a parlament munkájában, és a kedvezményes mandátum is egy nagyon lényeges dolog. Ez legalább a nagyobb nemzetiségeknek valóságos esélyt ad arra, hogyha tényleg összefognak, ami segíti az önszerveződést is, akkor tényleg be tudnak kerülni a Magyar Országgyűlésbe saját jogon. Az első mandátum mindenképpen kedvezményes mandátum lesz ebben az ügyben.

A nemzeti intézmények normatív támogatásánál én óvatos lennék, de azt a törekvést mindenképpen támogatnám, hogy legalább a támogatás egy része, valamilyen alaptámogatás normatív legyen, azután egyébként, azt hiszem, éppen az előző kormányok alakították át, ezt nem tartottam rossz módszernek, még ha egy kicsit fájdalmas is volt a nemzetiségeknek, hogy egy alapszabállyal a nemzetiségi önkormányzatok egyébként programtámogatásban részesüljenek, mert a teljesítményt és az aktivitást, a programokat díjazza ez a rendszer, tehát ha ezt jól működtetik, akár jó is lehet.

Végül Stágel Bence képviselő úr kérdése valóban nagyon fontos kérdés, a civil ügyek határon túli vonatkozását kihagytam a beszámolómból. Az átalakult Nemzeti Együttműködési Alapba és szerintem először van a magyar történelemben, hogy nincs olyan alap, nincs olyan keret, ahová ne pályázhatnának a határon túlról a civil szervezetek, és a határon túli civilek, a magyarországi civilek együttműködését egyfajta bónusszal, konzorciumi együttműködésüket egyfajta keretemeléssel is támogatja ez a rendszer, közben pedig egyébként még van egy saját kollégiumuk is, a Nemzeti Összetartozás Kollégiuma. Itt azért olyan források fognak az együttműködés erősítésére rendelkezésre állni, amelyek eddig még nem voltak az újkori demokrácia történetében, és természetesen ezt az együttműködést is erősíteni fogjuk, a kormányzat lesz ennek az őre.

Elnök úr, ennyi volt, köszönöm a figyelmet.

ELNÖK: Nagyon szépen köszönöm.

Tisztelt Miniszterjelölt Úr! Szeretném megköszönni a bizottság nevében a részletes tájékoztatót, a kérdésekre adott nagyon részletes és pontos válaszokat. A nagyon felelős és nehéz munkájához bizottságunk nevében szeretnék sok sikert kívánni, elsőként jó egészséget hozzá.

Szavazás

Megkérdezem a bizottság tagjait, Balog Zoltán miniszterjelölt úr kinevezését támogatják-e? *(Szavazás. – 10 igen szavazat.)* Ki nem támogatja? *(Szavazás. – 1 nem szavazat.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás. – 1 tartózkodás.)* Köszönöm szépen, a bizottság támogatta a kinevezést. Még egyszer jó munkát kívánok önnek.

Egy perc szünetet tartunk. *(Rövid szünet.)*

A Szovjetunióba hurcolt magyar politikai rabok és kényszermunkások emléknepjéről szóló határozati javaslat (H/6686. szám)

Tisztelt Bizottság! Tisztelt Képviselőtársaim! Megkérek mindenkit, foglaljon helyet, folytatjuk a bizottsági ülést. Két módosító javaslatról kell döntenünk. Második napirendi pontunk a Szovjetunióba hurcolt magyar politikai rabok és kényszermunkások emléknepjéről szóló határozati javaslat két módosító javaslatának megvitatása. Szeretettel üdvözlöm

Menczer Erzsébet képviselő asszonyt és dr. Gulácsy Imola kabinetfőnök asszonyt a KIM részéről.

Módosító indítványok megvitatása

Két módosító indítvány érkezett, mégpedig Schiffer András LMP-s képviselő adta be az egyiket. Megkérdezem a képviselő asszonyt, kíván-e hozzászólni.

MENCZER ERZSÉBET (Fidesz): Csak a véleményemet tudom elmondani. Nem támogatom.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A tárca részéről?

DR. GULÁCSY IMOLA (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: A tárca nem támogatja. Kérdés, észrevétel van-e? *(Nincs jelzés.)* A bizottság támogatja-e a módosító indítványt? *(Szavazás. – 3 igen szavazat.)* Ki nem támogatja? *(Szavazás. – 3 nem szavazat.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás. – 2 tartózkodó szavazat.)* Köszönöm szépen. A bizottság nem támogatta a módosító indítványt.

A bizottsági módosító javaslatot az emberi jogi bizottság adta be. Képviselő asszony?

MENCZER ERZSÉBET (Fidesz): Ezt támogatom.

ELNÖK: A kormány?

DR. GULÁCSY IMOLA (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Támogatjuk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdés, észrevétel van-e? *(Jelzésre:)* Szávay képviselő úré a szó.

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik): Itt láttam két kapcsolódó módosítót. Azokat nem lehetne-e, vagy nem lett volna célszerű most tárgyalni? Ennek az okát kérdezem. Vagy a kapcsolódókat külön körben kell tárgyalni? *(Igen jelzés.)*

Én nagyon örülök az emberi jogi bizottság módosítójának, csak kicsit stílusalannak tartom, mert már másodszor játsszák el egyébként azt, hogy szó szerint átveszik a módosító javaslatomat, azt berakják saját módosítóként, az enyémet pedig leszavazzák. Itt konkrétan erről van szó, de stílusalannak érzem az egészet, tessék elfogadni, és ahhoz kapcsolódó módosítót benyújtani. Egyébként örülök annak, hogy ezt a szöveget, hogy a '44-től kiépülő kommunista diktatúra, helyre tettük, mert ez így nagyon nem jó, mint ahogyan a 8-12 év sem jó, és örülök, hogy a szándékot, illetve a felvetésemet méltányolta a bizottság, csak magát az eljárást nem tartom túl elegánsnak, de ez a legkevesebb legyen az önök részéről.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ki támogatja a módosítást? *(Szavazás. – Látható többség.)* Ki tartózkodik? *(Szavazás. – 1 tartózkodó szavazat.)* A bizottság támogatta az emberi jogi bizottság módosítóját.

Köszönöm szépen a képviselő asszony és a kabinetfőnök asszony segítségét, további jó munkát kívánok.

Egyebek

Szeretném bejelenteni, hogy a holnapi napon 13 órakor lesz az Autonómia albizottság első ülése, amelyre mindenkit szeretettel várunk, elsősorban nyilván a bizottsági tagokat, de ez egyébként kétharmados arányban lefedi a bizottságunkat is.

További jó munkát kívánok mindenkinek, mai bizottsági ülésünket berekesztem.

(Az ülés befejezésének időpontja: 12 óra 45 perc)

Potápi Árpád János
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Gálné Videk Györgyi